

Naši práci vidíte každý den

Volební program Strany zelených Brno pro léta 2014 – 2018

Chceme žít v moderním evropském městě, kde dobře funguje veřejná doprava a další služby, kde veřejná prostranství jsou čistá a udržovaná. Ve městě, kde lidé dokáží najít práci odpovídající jejich vzdělání a klidné bydlení podle svých představ. Chceme žít ve městě, které nabízí rozmanité sportovní i kulturní vyžití, ve městě, kde se člověk nemusí bát jet po ulici na kole, ve městě, kde se dobře dýchá, které pomáhá svým potřebným a které spravují zastupitelé, jimž občané mohou důvěřovat. V takovém Brně chceme žít a být na něho hrdí.

Zeleným jde v první řadě o takový rozvoj města, který bude přinášet zvyšování kvality života všem občanům. Pokud by spokojenost jedněch měla být vykoupena ztrátou klidného a zdravého prostředí pro život druhých, budeme se proti tomu ozývat.

V uplynulých letech, kdy zástupci Strany zelených měli možnost působit v zastupitelstvu, se nám podařilo změnit Brno k lepšímu: zastupitelstvo už nehlasuje o prodeji městského majetku tajně, občané mají možnost vystoupit a sdělit své podněty, v brněnské přehradě už se zase dá koupat, město postupně opravuje a zatepluje své školy i bytové domy, ulicemi jezdí stále více nových nízkopodlažních tramvají a autobusů, významnou zeleň chrání proti likvidaci městská vyhláška, na ulicích se začaly objevovat samostatné cyklopruhy, vzdálenost ke kontejnerům na tříděný odpad se výrazně zkrátila. Ledacos se nám zatím prosadit nepodařilo a řada nových výzev se objevila teprve nedávno, proto usilujeme o vaši důvěru i v nadcházejících volbách.

Zelení jsou sázkou na slušnost v politice - otevřenost, přívětivost, nepodbízivost, moderní a proevropské směřování Brna. Dejte nám svůj hlas.

1. Základem moderního města je fungující doprava

Každý z nás denně tráví desítky minut při přesunech z místa na místo. Jednou jsme v roli chodců nebo zákazníků dopravního podniku, jindy zase v roli řidičů či cyklistů. Proto chceme, aby městský dopravní systém dokázal sladit zájmy všech občanů města tak, abychom se včas dostali tam, kam potřebujeme, a přitom se dalo v ulicích bez obav dýchat.

Veřejná doprava jako služba

Brno se potýká s vážným problémem - ubývá pravidlených cestujících v MHD, roste počet aut v ulicích. Pokud neuděláme pro změnu trendů nic, budou dopravní zácpy i znečištění v ulicích narůstat. Zelení se proto inspirovali ve Vídni a navrhnou razantně snížit cenu roční předplatní jízdenky, tzv. šalinkarty pro všechny Brňany na 2500 Kč, namísto dnešních 4750 Kč. Chceme lidem nabídnout atraktivní způsob cestování po městě, tak aby k běžným cestám v rámci Brna nepotřebovali používat auto. Chceme tím snížit množství aut v ulicích a přispět tak k plynulosti provozu a snížit znečištění vzduchu. Podrobnosti o tomto našem návrhu, včetně jeho ekonomické proveditelnosti, najdete tady: <http://reseniprobrno.cz/program/mhd/>

Samo o sobě však zlevnění šalinkaret změnu nepřinese. Proto chceme pro zvýšení atraktivity veřejné dopravy také posílit spoje na místech a v časech, kde se ukazuje, že je to potřeba, zlepšit návaznosti spojů, aby se zkrátil čas, který potřebujete na cestu. Zvýšit množství nízkopodlažních vozů a zastávek se zvýšenou nástupní hranou, aby se odstranily

zbytečné bariéry pro starší lidi a rodiče s kočárky. Chceme pokračovat ve vybavování zastávek elektronickými tabulemi s informacemi o nejbližších spojích, doplníme informace o jejich nízkopodlažnosti. Budeme pokračovat v úpravách přestupních uzlů, aby se zkrátily přestupní vzdálenosti mezi zastávkami (Mendlovo náměstí, Malinovského náměstí, Údolní x Úvoz ad.). Zavedeme další vyhrazené jízdní pruhy pro vozidla MHD tam, kde často zbytečně stojí v dopravních zácpách. Budeme klást důraz na zajištění čistoty ve vozidlech MHD, budeme rozšiřovat možnosti elektronických plateb za jízdenky (jednorázové i předplatní). Urychlíme dostavbu tramvajových tratí především do bohunického kampusu a na Kamechy. Výrazně snížíme znečištění ovzduší z autobusů pomocí technických opatření jako jsou moderní filtry výfukových plynů nebo změna pohonu na plyn či elektřinu. Zachováme cestování zdarma pro doprovod dětí do tří let a seniory nad 70 let. Zvedneme hranici pro bezplatnou přepravu dětí na 7 let.

Nádraží v centru je výhoda

Odborné studie z předchozích let jednoznačně prokázaly, že odsun hlavního železničního nádraží z centra Brna je nevýhodný. Prodlouží a zkomplikuje cestování lidem, kteří pravidelně dojíždí do zaměstnání, zvýší náklady města na zajištění MHD. Zelení proto budou i nadále prosazovat zachování a modernizaci vlakového nádraží na stávajícím místě v centru. Podrobnosti o návrhu řešení, které podporujeme, najdete na <http://reseniprobrno.cz/program/nadrazi/>

O tak zásadní otázce pro Brno a Brňany jako je plán na odsun nádraží z centra, včetně souvisejících miliardových investic z brněnského rozpočtu, považujeme za nezbytné vypsát referendum. Jeho platný a závazný výsledek by navíc umožnil definitivně vyřešit dlouholetý spor, který paralyzuje nezbytné investice do zanedbaného přednádražního prostoru.

Silnice musí pomáhat, ne škodit

Zelení podporují dobudování velkého městského okruhu jako opatření, které pomůže ochránit bydlení v centru města od znečištění ze zbytné automobilové dopravy. Prioritu v nejbližších 4 letech mají úseky Žabovřeská, Tomkovo náměstí a Rokytova. Budeme však trvat na tom, aby byla provedena dostatečná technická opatření, která ochrání lidi v okolí okruhu před hlukem a minimalizují efekt rozdělení území.

Situaci Brňanů žijících v blízkosti dálnice D1 považujeme za neúnosnou. Uděláme vše proto, aby stát neprodleně dokončil stavbu protihlukových opatření v úsecích, kde zatím chybí.

Stejně jako každá obec i Brno se musí bránit proti průjezdu tranzitní kamionové dopravy. Budeme proto prosazovat výstavbu plnohodnotného obchvatu města v severojižním směru. Průtah dálkové dopravy přes rekreační oblast Brněnské přehrady, Kníničky a Bystrc s obří dálniční křižovatkou u Bosonoh považujeme za nepřijatelný.

Budeme podporovat opatření ke zvýšení plynulosti silničního provozu, například telematické systémy řízení dopravy, naváděcí a informační elektronické tabule, úseky s omezenou rychlostí apod. Plynulejší silniční provoz totiž znamená nejen úsporu času řidičů, ale také nižší emise znečišťující ovzduší.

Inteligentní systém parkování

Ulice přeplněné parkujícími auty považujeme za jeden z nejdůležitějších problémů v Brně. Je třeba jej řešit inteligentním systémem parkování, který bude nutit k efektivnímu využívání míst. Zelení podporují zavedení rezidenčního systému parkování, detailní podmínky jeho fungování v jednotlivých čtvrtích však musí být otevřeně a důkladně projednány s místními obyvateli.

Vyšší množství aut směřujících do centra už brněnské ulice neunesou. Proto je třeba řidičům nabídnout jiné způsoby, jak se pohodlně a rychle do centra dostat – například možnost zaparkovat mimo centrum s komfortním napojením na MHD a jízdenkou zdarma. Nově postavené parkovací domy v centru musí být využity k přesunu aut, která dosud zabírají prostor na chodnicích a veřejných prostranstvích. Inteligentním nastavením cen parkového toho lze dosáhnout.

Zelení budou po vzoru řady evropských měst připravovat také zpoplatnění vjezdu do centra a omezení vjezdu znečišťujících nákladních aut do ulic se zhoršenou kvalitou ovzduší. Při realizaci uvedených opatření však budeme vždy zohledňovat oprávněné nároky obyvatel centra města či osob s omezenými možnostmi pohybu.

Sdílení aut i bicyklů

Budeme podporovat rozvoj systémů sdílení aut, tzv. carsharingu. Například tím, že umožníme vyhradit pro tuto službu vhodná parkovací místa, například poblíž přestupních uzlů MHD, a podpoříme propagaci těchto systémů.

Obdobným způsobem podpoříme i případný vznik bikesharingu, tedy inteligentního systému půjčování jízdních kol na krátké cesty po městě.

Po Brně na kole bezpečně

Zkušenosti evropských měst jako je třeba Kodaň říkají, že kolo je v městském provozu velmi rychlý, levný a pohodlný dopravní prostředek, proto je tak oblíbené. Aby to platilo i v Brně a na kole začalo jezdit víc lidí, je třeba jim na ulicích zajistit větší bezpečnost – vyhradit cyklopruhy, posílit bezpečnost v křižovatkách, vytvořit smysluplnou síť tras, umožnit celodenní vjezd i do centra města a doplnit stojany pro bezpečné parkování kol u nádraží, škol, úřadů či nákupních center.

Základní plán podpory cyklodopravy ve městě shrnuje Generel cyklodopravy, který nechali připravit zelení v letech 2009-2010 a následně jej schválila Rada města. Navrhujeme, aby na postupnou realizaci jednotlivých opatření dohlížel městský koordinátor pro cyklistickou dopravu, jinak zůstane plán pouze na papíře.

Stávající síť samostatných cyklostezek podél Svatky a Svitavy je třeba doplnit o nedokončené úseky, ale především zvýšit bezpečnost cyklistů na křižovnách těchto tras s hlavními silnicemi (Veslařská, Pisárecká, Vídeňská, Renneská, Křenová, Hladíkova ad.).

Chodci jsme všichni

Podpoříme projekty dopravního zklidnění a stavebních úprav, které zajistí bezpečnou cestu do škol a školek (osvětlené přechody, příčné prahy, zúžené profily).

Budeme dbát na to, aby pěší trasy byly nejen bezpečné, ale také co nejkratší, pohodlné a bez zbytečných bariér. Při změnách dopravního značení je třeba dbát i na zájmy chodců a nerušit využívané přechody (jako nedávno na ulici Údolní). Podpoříme plány na rozšíření obytných zón se sníženou rychlostí „Tempo 30“. Silnice tak budou bezpečnější a sníží se i hluk v ulicích.

Budeme hlídat také zachování prostupnosti města v okrajových částech včetně zachování volných přístupů do krajiny.

2. Čisté ulice a zdravé prostředí pro život

Chceme, aby Brno bylo čistým a zdravým městem. Prach, hluk, astma, onkologická onemocnění, alergie nebo špína a nepořádek v ulicích nemusí být povinnou daní za život ve městě, se kterou je třeba se smířit.

Zlepšíme úklid a čištění ulic

Zvýšíme důraz na čistotu v ulicích. Zvláště tam, kde nepořádek dělá městu ostudu - před hlavním nádražím, na náměstí Svobody a jinde. Nakoupíme městské vysavače, které dokáží prach a smetí účinně vysávat, ne ho rozfoukávat po ulicích, jak to dosud předvádí některé najaté úklidové firmy. Kvalitu úklidu budeme kontrolovat. Na každodenní kontrole se budou podílet i strážníci městské policie.

Nesouhlasíme s plošným používáním jedovatých herbicidů při údržbě chodníků a trávníků, budeme prosazovat zákaz používání těchto chemikálií při úklidu v Brně.

Podpoříme vznik městské sociální firmy, která bude na úklid nejvíce problémových míst města zaměstnávat dlouhodobě nezaměstnané, podobně jako například v partnerském Lipsku. Na rozjezd tohoto projektu se pokusíme získat grant z fondů EU.

Aby se v ulicích dalo bez obav dýchat

Při pravidelném úklidu ulic a silnic je třeba se vrátit k používání kropících vozů a pravidelnému čištění mokrou cestou, jedině tak je možné snížit množství prachu v ovzduší a chránit tak naše zdraví. Budeme také kontrolovat důsledné dodržování městské vyhlášky, která zakazuje používání motorových fukarů při úklidu cest a chodníků.

Tak jako ve Stuttgartu a jiných evropských městech připravíme projekt zavedení nízkoemisních zón tam, kde je znečištění největší. Podmínky zavedení zón s omezeným vjezdem nejvíce znečišťujících aut důkladně a otevřeně projednáme s veřejností.

Budeme dbát na další výsadbu zeleně v ulicích. Stromy a keře totiž pomáhají zachytávat prach a omezují účinky hluku z dopravy. Zasadíme se o to, aby v Brně každý rok přibýlo alespoň 600 nových stromů ve stromořadích.

Budeme bojovat proti hluku

Také hluk z dopravy na mnoha místech v Brně překračuje hygienické normy. Všude tam, kde je to třeba, se zasadíme o výstavbu protihlukových stěn, úplného překrytí komunikace nebo zavedení opatření zklidňujících dopravu.

Budeme trvat na tom, aby se dopravní stavby plánovaly tak, že nebudou zvyšovat znečištění prachem a hlukem tam, kde již nyní jsou překračovány hygienické limity.

Čistá voda v přehradě i řekách

Budeme dál hlídat kvalitu vody v Brněnské přehradě, aby po úspěšném vyčištění, které jsme v letech 2007-2009 nastartovali, zůstala přehrada čistá i nadále. V souvislosti s tím budeme podporovat investice města do lepších služeb pro návštěvníky přehrady.

Budeme podporovat dobudování kanalizace a modernizaci stokové sítě, včetně efektivních projektů retenčních nádrží. Jedině tak lze zajistit, že voda ve Svatce a Svitavě nebude silně znečištěná po každém větším dešti.

Parky a zahrádky jsou zelené plíce

Budeme podporovat zachování parků, zelených veřejných prostranství a zahrádek jako míst pro vnitroměstskou rekreaci, odpočinek a setkávání. Bude-li zvažován zánik zahrádkářské kolonie, budeme požadovat, aby bylo prokázáno, že se tak děje ve veřejném zájmu, nikoliv v zájmu úzké skupiny lidí. Zároveň prosadíme v každém jednotlivém případě poskytnutí náhradních ploch.

Budeme prosazovat zřízení nových parků, např. pod ulicí gen. Píky, na revitalizované městské skládce v Černovicích ad. Budeme dbát na pečlivou údržbu stávajících parků a uličních stromořadí. Nepřipustíme zástavbu žádných významných ploch zeleně ve městě.

Třídít odpad bude ještě snadnější

Zlepšíme služby, aby třídít bylo stejně snadné, jako dnes házet odpad do popelnice. Kontejnery na tříděný odpad budou dostupné přímo u domů. Kromě papíru, skla, plastů a tetrapacku rozšíříme třídění o kompostovatelný odpad. Budeme podporovat zavádění komunitních kompostérů, např. ve vnitroblocích.

Třídít se vyplatí - vědí to ve Vídni, Praze i dalších městech. Tam všude se výše poplatku za odpad odvíjí od množství toho, co domácnost vyhazuje. Prosadíme, aby se i Brno vydalo cestou běžnou v moderních evropských městech. Změníme poplatky za odpad tak, aby všichni, co třídí nebo mají méně odpadu (např. samostatně žijící senioři), také méně platili.

Potřebujeme světlo i tmu

Přírodní tma je jednou z podmínek kvalitního spánku. Zasadíme se proto, aby se v noci ve městě svítilo pouze tam, kde je to skutečně potřeba (na chodník a silnici, nikoli do očí nebo do nebe). Aby veřejná prostranství byla osvětlena účinněji a s nižšími provozními náklady.

Podpoříme zdravý životní styl

V rámci programu Brno – zdravé město budeme podporovat a rozvíjet síť nekuřáckých restaurací do doby než bude ochrana nekuřáků zajištěna na celostátní úrovni zákonem. Podpoříme akce a projekty směřující k rozvoji trhu s produkty jihomoravského ekologického zemědělství. Podpoříme programy zavádění biopotravin do školních jídelen.

Budeme pečovat o přírodu i městské lesy

Budeme dbát o to, aby přírodní infrastruktura – biocentrum, biokoridorům - byla věnována stejná pozornost jako infrastruktura technické. Podpoříme realizaci a dobrou správu prvků místního i regionálního systému ekologické stability krajiny. Budeme prosazovat vznik nových biocenter a biokoridorů (např. Žabovřeské louky) a podpoříme zajištění potřebných pozemků. Budeme dohlížet na to, aby biocentra a biokoridory nebyly v budoucnu zastavěny či jinak znehodnoceny.

Budeme usilovat o to, aby se v městských lesích hospodařilo přírodě blízkým způsobem podle mezinárodních standardů FSC, které vylučují například holosečné kácení. Nepřipustíme zastavení, znehodnocení či prodej významných částí městského lesního majetku. Budeme bránit poškozování městských lesů snížením stavu přemnožené zvěře.

Podpoříme postupnou realizaci jednotlivých prvků koncepce protipovodňové ochrany, budeme bránit výstavbě v aktivních záplavových zónách i tam, kde se voda může při povodni neškodně rozlít. Zasadíme se o revitalizaci řek a potoků v městském prostředí. Budeme pokračovat v projektu revitalizace Staré Ponávky.

3. Lepší školy pro naše děti

Víc míst v mateřských školách

Využijeme všech možností ke zvýšení počtu míst v městských mateřských školách tak, aby každé dítě od tří let mělo garantováno místo, budou-li to rodiče potřebovat. Pro ty, na které i přesto místo nezbude, zavedeme příspěvek na zajištění péče o dítě v jiných zařízeních (dětských skupinách, soukromých školkách apod.). Zasadíme se o průběžné sledování potřeby nových míst a jejich včasné zajištění (např. rekonstrukce vhodných objektů apod.).

Nepřipustíme, aby se obdobná situace (přeplněné třídy) opakovala při příchodu populačně silných ročníků na základní školy, je třeba, aby město řešilo potřebné navýšení kapacit v předstihu.

Dostupná síť kvalitních škol všech typů

Budeme podporovat rozšiřování nabídky kvalitního vzdělávání pro všechny věkové skupiny. Pomůžeme školám zvyšovat rozmanitost nabídky školních vzdělávacích programů. Postavíme se proti snahám omezovat vzdělávací kapacity škol nebo bezdůvodně slučovat školské subjekty. Budeme podporovat práci školských koordinátorů a občanských iniciativ připravujících nové výukové projekty a zajišťujících jejich financování z evropských, státních i krajských fondů. Poskytneme záštitu pilotním projektům uplatňujícím inovativní a celostní přístupy ve vzdělávání.

Podporujeme otevřené školy

Budeme dále rozvíjet námi dříve úspěšně nastartovaný projekt brněnské Sítě otevřených škol. Školní budovy a areály otevřeme veřejnosti tak, aby byly nejen místem, kam rodiče na půl dne posílají své děti, ale především, aby se staly centry společenského, kulturního i sportovního dění v městských částech. Budeme podporovat celodenní využití školních budov a sportovišť. Zavedeme příspěvek školám na to, aby se na sportovištích měl dětem kdo věnovat.

Rozšíříme nabídku bezplatných volnočasových aktivit na školách, aby děti mohly co nejvíce aktivit absolvovat přímo na své škole. Odpadne tak složité přejíždění po městě za kroužky, a děti i rodiče ušetří spoustu času.

Ekologická výchova jako běžná součást vzdělání

Budeme systematicky podporovat vzdělávání v oblasti ekologické výchovy, neboť zodpovědný přístup k životnímu prostředí by měl být součástí základní výbavy každého občana. Budeme podporovat také vzdělávací a osvětové projekty, které kladou důraz na výchovu ke zdravému životnímu stylu, podporují žáky a studenty v zájmu o správu věcí veřejných nebo propagují šetrné využívání energie a surovin.

Investice do prevence kriminality mládeže se vyplatí

Nejlepší prevencí kriminality je široká nabídka smysluplných volnočasových aktivit pro děti a mládež. Budeme prosazovat postupné zvyšování finančních příspěvků města do této oblasti.

Ve všech městských částech zavedeme projekt „Systému včasné intervence“, který zkoordinuje a vytvoří nástroje pro komunikaci škol a jednotlivých subjektů v oblasti

delikvence a kriminality páchané dětmi a na dětech. Projekt má preventivní charakter a umožňuje včasný zásah u dětí ohrožených sociálně patologickými jevy.

Modernizace školních budov i jejich vybavení

Budeme podporovat výrazné investice do rekonstrukcí a modernizací školních budov a areálů (ZŠ i MŠ). Důležitou součástí oprav musí být vždy dobré zateplení budovy, abychom dokázali výrazně snížit provozní náklady škol. Budeme podporovat přípravu projektů na zlepšení vybavení pro výuku na školách a ucházet se s nimi o podporu z evropských fondů.

Knihovny jako místní centra kultury

Také knihovny by se měly stát místními centry kulturního a společenského dění v městských částech. Proto podpoříme rozvoj a zkvalitňování služeb poboček městské Knihovny Jiřího Mahena. Podpoříme také větší dostupnost internetu pro občany v rámci sítě veřejných knihoven.

4. Rozvoj města v souladu s kvalitou života

Hlavní architekt pro Brno

Brno potřebuje hlavního architekta - odbornou autoritu, která bude koordinovat rozvoj města a navrhnout jeho priority. Hlavní architekt by měl stát v čele organizace, která bude v oblasti územního plánování pomáhat plnit úkoly samosprávy. Například připravovat podmínky plánovacích smluv s investory, aby se při přípravě výstavby nových čtvrtí nezapomínalo na veřejnou vybavenost, školy, školky, hřiště, služby, ale i náměstí nebo parky. Úkolem týmu hlavního architekta bude připravovat pro samosprávu města stanoviska ke všem rozvojovým projektům, včetně těch financovaných soukromými investory. Úlohou hlavního architekta bude také dávat dohromady týmy odborníků různých profesí se zahraničními zkušenostmi a organizovat otevřené urbanistické soutěže. Jedině tak může Brno získat dobrou pověst a evropský věhlas.

Dobrý územní plán

Územní plán je účinný nástroj, který může do budoucna zajistit kvalitní život ve městě. Nesmí se však připravovat za zády občanů a ve prospěch developerských lobby, jak se tomu stalo v případě jeho poslední Aktualizace. Zasadíme se proto, aby nový územní plán byl nadstandardně projednán s občany, aby všichni měli dostatek času se s navrhovanými variantami rozvoje seznámit, aby byla vedena otevřená diskuse o nejdůležitějších otázkách a aby připomínky veřejnosti byly poctivě prověřovány a pečlivě vypořádány.

Chceme kulturní příměstskou krajinu, ne sídelní kaši

Velmi kriticky se díváme na neregulované rozrůstání města do krajiny: na výstavbu satelitů za hranicemi Brna, bez dopravní obslužnosti, na snahy obřích nákupních řetězců zastavovat kvalitní ornou půdu na okraji města nevzhlednými halami nákupních a zábavních center. Tento trend město umrtvuje.

Jako účinnou prevenci vidíme plán nabídnout lidem rozmanité formy bydlení uvnitř hranic města Brna. Tam, kde je dobré napojení na kapacitní veřejnou dopravu umísťovat bytové domy. Ve vazbě na historickou zástavbu venkovského typu vytvářet také místa pro výstavbu rodinných domů. Nebudeme však podporovat zastavování fungujících zahrádkářských kolonií.

Budeme prosazovat účinnou regulaci výstavby dalších nákupních center. Budeme vytvářet dobré podmínky pro revitalizaci nevyužívaných areálů, tzv. brownfields, tak, aby získaly svůj nový smysl a postupně ožily bydlením, kulturou, sportem či jinými projekty pro volný čas.

Podpoříme rozvoj takových průmyslových zón, které nebudou hlukem, znečištěním a vyvolanou dopravou ohrožovat pohodu bydlení v okolí a které do Brna přivedou investory z odvětví využívajících moderní čisté technologie.

Nenecháme město ležet ladem

Zasadíme se o využití míst, která jsou k rozvoji plánována až v delší budoucnosti, tzv. urbánní rezervy. Není přece důvod proč se 20 let dívat na prázdná místa zarůstající buřinou jenom proto, že se tam možná někdy v budoucnu bude něco stavět. Tato místa se dají vhodně krátkodobě využít a zatraktivnit, například vytvořením parků pro sport a volnočasové aktivity.

Návrat řek do života Brna

Svratka a Svitava se na vzniku a rozvoji města po staletí podílely. Od poloviny 19. století však byly postupně zregulovány, napřímeny, zahloubeny a z obrazu města se téměř vytratily. Zelení budou usilovat o to, aby se řeky do života Brňanů opět vrátily. Budeme pokračovat v zahájeném projektu postupné revitalizace okolí Ponávky. V souvislosti s budováním odsazených protipovodňových valů budeme prosazovat vznik parků s vybavením pro volnočasové aktivity v prostoru podél řek. Chceme vytvořit živou poříční zónu, kde bude možno nejen jezdit na kole nebo na in-line bruslích, ale i zahrádkařit, rybařit, opalovat se, koupat se, pořádat pikniky, sedět v zahradních restauracích, poslouchat koncerty, splouvat vodu, hrát na plátcích fotbal či volejbal, v zimě na zamrzlých jezírcích i bruslit. V široké poříční zóně zbude dostatek místa i pro přírodu. Svratka a Svitava od svého soutoku až po Bystrc a Obřany budou tvořit výraznou zelenou páteř Brna.

Na udržení života v centru je třeba soustavně pracovat

Aby centrum města zůstalo živé, musí v něm trvale žít lidé. Na druhou stranu bydlení v historickém centru přináší řadu omezení (nedostatek zeleně, dětských hřišť, hluk apod.) Zelení proto iniciují Program udržení života v centru, jehož cílem bude řešit zajištění potřeb obyvatel centra s ohledem na zachování historických hodnot a živosti centra. Živé obchodní partery domů, kulturní festivaly v ulicích i kvalitní nabídka zábavy v divadlech, kinech a klubech, pravidelné trhy s jihomoravskými produkty, opravené historické památky i nové turistické atrakce, dobrá dostupnost veřejnou dopravou i přijatelné podmínky pro bydlení (zelené vnitrobloky, dostupné parkování), pravidelně a pečlivě prováděný úklid veřejných prostranství – to vše jsou aspekty živého centra města, které budeme prosazovat.

Budeme pracovat na tom, aby centrum města svou přívětivou tváří lákalo návštěvníky i Brňany všech věkových skupin k posezení a setrvání. Budeme dohlížet nad důkladným a pravidelným úklidem a čištěním ulic v centru města. Budeme se zasazovat o usnadnění pohybu rodičů s kočárky, o další rozšiřování systému veřejných záchodků, včetně přívětivého prostoru pro maminky s dětmi k nezbytnému přebalení. Zajistíme dostatek laviček v ulicích. Budeme dohlížet také na to, aby dlažba v rekonstruovaných historických ulicích byla kvalitní a mohly po ní bez problémů chodit i ženy na podpatcích. Pozornost budeme věnovat i estetickým detailům jako je květinová výzdoba a městská zeleň. Budeme postupně zmenšovat prostor, který v ulicích centra města zabírají zaparkovaná auta. Stánkový prodej oblečení a obuvi podle nás do historického centra nepatří. Pro tyto účely vyhradíme jiná místa mimo střed města.

Budeme podporovat revitalizaci vnitrobloků včetně těch v částečném soukromém vlastnictví. Naším cílem je, aby se vnitrobloky staly součástí kvalitního života ve městě a kompenzovaly obyvatelům nevýhody života u rušných ulic.

Každý kout ve městě je důležitý

Není malých projektů: ve spolupráci s architekty i veřejností najdeme místa, která škodí tváři města a s vynaložením nízkých finančních nákladů a využitím invence nejen brněnských architektů, je změním na místa, která tváři města naopak prospívají. Zaměříme se především na prostranství před budovou hlavního nádraží, které si zaslouží výraznější úpravy (odstranění zbytečných překážek v pohybu, zlepšení estetické úrovně). Při hledání řešení pro zásadnější rekonstrukce veřejných prostranství budeme používat metody otevřených architektonických soutěží a důkladného projednání návrhů s veřejností.

Budeme prosazovat přísnou regulaci umístování reklamních zařízení v okolí domů, v zeleni i v blízkosti silnic. Billboardy, megaboardy a podobná zařízení na mnoha místech obtěžují lidi nočním osvětlením a zvyšují rizika nehod na silnicích.

5. Hospodářský rozvoj města

Podpoříme investice do udržitelného rozvoje města

Budeme prosazovat, aby hospodaření Brna bylo dlouhodobě udržitelné a zajišťovalo vyvážený rozvoj všech částí města i všech oblastí života ve městě. Naší prioritou jsou projekty, které zvýší kvalitu života Brňanů, přinesou základní vybavenost pro všechny, zbaví zanedbanosti městský majetek a infrastrukturu a zajistí nezbytná základní opatření, jako je například protipovodňová ochrana města či kompletní síť stok a kanalizací. Teprve zbytek prostředků lze investovat do nadstandardních projektů.

Občanům umožníme více se podílet na stanovování priorit města v oblasti investic. Pro veřejně prospěšné projekty budeme usilovně shánět podporu také z rozpočtu kraje, státu i fondů Evropské unie.

Věda, výzkum a inovace – nová pracovní místa

Vidíme Brno jako moderní univerzitní město, které dává prostor všem šikovným a pracovitým lidem. Chceme, aby úspěšní absolventi škol zůstávali v Brně i po studiích, našli si tu kvalifikovanou a dobře placenou práci a klidné bydlení pro své rodiny.

Vědecko-výzkumná centra však nepřinášejí práci jen vysokoškolsky vzdělaným lidem. Ze zahraničních zkušeností je známo, že na každé vysoce kvalifikované místo je navázáno dalších pět ve službách a výrobních provozech. Budeme proto podporovat projekty brněnských univerzit, které rozvíjí jejich potenciál v oblasti aplikované vědy a výzkumu a vytváří podmínky pro vznik vývojových center českých i zahraničních firem právě v Brně.

Malé a střední podnikání

Budeme podporovat místní malé a střední podniky a rozvoj služeb. Menší firmy budou pravidelně dostávat šanci především při realizaci menších veřejných zakázek, jako jsou revitalizace veřejných prostranství, regenerace bytového fondu, výstavba infrastruktury pro volný čas a veřejně přístupná dětská hřiště a sportoviště. Místní podnikatelé dostanou příležitost také při zajišťování služeb pro rozvíjející se turistický ruch a rekreační aktivity. Po vzoru Vídně budeme oceňovat ty firmy, které budou podnikat účinné kroky k energetickým úsporám a snížení dopadů své výroby na životní prostředí.

Budeme rovněž podporovat vznik pracovních míst v neziskových organizacích zajišťujících služby pro občany města, například v oblasti sociální či environmentální.

Oživíme turistický ruch

Současná prezentace Brna navenek přináší městu spíše ostudu (nízká kvalita webových stránek, nevyužívání příležitostí jako bylo janáčkovské výročí atd.). Mezinárodní obraz města chceme stavět na osobnostech Leoše Janáčka a Johanna Gregora Mendela a věhlasu brněnského funkcionalismu. Budeme proto podporovat hudební festival Janáčkovo Brno, rozvoj Mendelova muzea genetiky nebo projekty architektonických stezek apod. Budeme prosazovat opětovný vstup Brna do svazku obcí UNESCO.

Podpoříme oživení turistického ruchu na Brněnské přehradě například investicemi do doplnění služeb pro návštěvníky. Propagaci rekreační oblasti přehrady propojíme s nabídkou návštěvy hradu Veveří a ZOO. Budeme pokračovat ve zvyšování atraktivity brněnské ZOO novými expozicemi.

Brno je evropské město

Zelení budou vždy napomáhat tomu, aby si Brno udrželo své postavení moravské metropole, univerzitního města, veletržního a obchodního centra, sídla nejvyšších justičních orgánů země. Budeme podporovat, aby v Brně svá sídla zakládaly další významné vědecké, politicko-správní, hospodářské, kulturní i mezinárodní instituce. Výhodná geografická poloha, blízkost evropského velkoměsta Vídně i kulturní bohatství města je k tomu dobrým předpokladem.

Budeme podporovat a rozvíjet zapojení Brna do mezinárodních i národních sítí spolupracujících měst, budeme pokračovat v tradici aktivní práce v rámci sítě Eurocities, Car free cities, Zdravých měst apod. Zapojení v těchto sítích umožňuje přinášet do Brna cennou inspiraci v oblasti rozvoje města.

Zelení vždy aktivně vystupovali proti porušování lidských práv u nás i ve světě. Při setkáních se zahraničními hosty proto budeme toto téma vždy připomínat.

6. Brno – centrum kultury a umění

Věříme kultuře. Činí naše město výjimečným. Určuje naši totožnost, posiluje a kultivuje vztahy mezi lidmi i vztah k místu. Přináší ekonomickou prosperitu. Učí porozumění. Fascinuje cizince a přitahuje nové obyvatele. Dokládá naše místo uprostřed Evropy. Nastavuje zrcadlo všem oblastem veřejného života.

Jasná vize a transparentnost

Nadcházející volební období bude vrcholit v roce 2018. Tento rok bude jubilejním – jak pro Brno, tak pro celou Českou republiku. Chceme, abychom mohli v roce stého výročí vzniku Československa a devadesátého výročí Výstavy soudobé kultury na Brněnském výstavišti označit Brno za moderní, kulturní, společenskou a evropskou metropoli. To chceme následně stvrdit v roce 2028 tím, že se Brno stane hlavním evropským městem kultury.

Brnu aktuálně chybí jasný program podpory kultury. Stávající podoba *Programu rozvoje kultury ve městě Brně* je pouze formální, nezávazná a nesplňuje požadavky kladené na strategický dokument. Prosadíme revizi tohoto dokumentu a jeho přepracování za účasti

odborníků i široké kulturní veřejnosti. Chceme vytvořit dokument s jasnými, realizovatelnými cíli, které jsou akceptovány významnými aktéry i širokou kulturní veřejností.

Brněnská kulturní scéna jako celek je nadprůměrná a rozmanitá. Trpí ovšem nerovnoměrným financováním. Drtivou většinu peněz polyká provoz městských příspěvkových organizací. Budeme usilovat o navýšení objemu financí určených na činnost městem nezřizovaných kulturních aktivit na trojnásobek ve srovnání se stavem v roce 2014. Podpoříme nejen jednotlivé akce, ale i provoz organizací, které jsou klíčové na kulturní mapě Brna a jejichž existence činí město výjimečným.

Zasadíme se o to, aby nově vytvořený dotační systém financování kultury v Brně vyléčil své dětské nemoci, aby rozdělování veřejných prostředků v oblasti kultury bylo transparentní a odborně podložené.

Zasadíme se o změnu ve způsobu obsazování míst ředitelů městských příspěvkových organizací. Ředitele a ředitelky organizací bude vybírat výběrová komise s převahou odborníků v otevřeném výběrovém řízení. Veřejnost bude mít možnost seznámit se záměry a profily uchazečů.

Podpora lidí a nápadů

Podpora nemusí být jen finanční. Město disponuje zdroji, které jsou pro umělce a tvůrčí lidi nezbytné a často velmi těžko dosažitelné. Zajistíme pro ně dostupnost prostor a vybavení, které má město v majetku.

Budeme podporovat snadný přístup k umění a oživení veřejných prostor města. Rozšíříme podporu novým aktivitám i osvědčeným akcím jako je Muzejní noc nebo Divadelní svět Brno. V případě festivalu Divadelní svět Brno budeme požadovat revizi dosavadního neživotného přístupu. Velký divadelní festival v Brně může využít svůj potenciál, až když získá samostatné respektované umělecké vedení a management.

Podporou rezidenčních pobytů obohatíme kulturní život města o činnost umělců z celé Evropy. Hostující umělci pak ponесou zprávu o Brně zpět do svých zemí

Kreativita a podnikání

Umění a kultura v sobě chovají i nezpochybnitelný komerční potenciál a generují pracovní místa. Hodláme podporovat místní kreativní odvětví. V souladu s osvědčenými postupy toho dosáhneme například prostřednictvím kreativních voucherů, zřízením regionálního filmového fondu, podporou exportu designu a řemesel.

Podpoříme vznik Kreativního centra v bývalé káznici na Cejlu, kde by mělo vzniknout zázemí pro podnikatele v oblasti [designu](#), [architektury](#), [reklamy](#), umění, módy či [filmu](#). Přeměna zanedbaného objektu v centru největší brněnské sociálně vyloučené lokality v sobě zároveň nese i možnost oživení celé čtvrti a tím i zlepšení života v ní.

Rozhýbání příspěvkových organizací

Současný systém podpory příspěvkových organizací je dlouhodobě neudržitelný. Provozní dotace velkým organizacím polykají drtivou většinu financí, který město uvolňuje pro oblast kultury, zatímco ostatní partneři z veřejné sféry (Jihomoravský kraj, Ministerstvo kultury) hrají spíše marginální roli. Budeme proto iniciovat diskusi o transformaci příspěvkových organizací s využitím českých i zahraničních zdrojů. Inspirující je například dolnorakouský holdingový model za spolupráce s partnery ze soukromé i veřejné sféry. Zároveň jsme si

vědomí aktuálního tristního stavu v oblasti ohodnocování uměleckých pracovníků, budeme tedy v krátkodobém horizontu hledat další potřebné zdroje.

Samostatnou kapitolu tvoří transformace Turistického informačního centra, které řádně neplní ani jednu z rolí, pro něž bylo zřízeno. Přitom právě toto centrum by vedle podpory turistického ruchu mělo být organizací, která bude zajišťovat nefinanční podporu živé kultury.

Architektura a péče o historické dědictví

Město Brno by mělo jít ostatním investorům z veřejného i soukromého sektoru příkladem v tom, jakým způsobem dbá na architektonickou kvalitu svých staveb. Budeme tedy trvat na využívání architektonických a urbanistických soutěží, jakožto osvědčeného způsobu dosahování vysoké estetické, provozní i energetické kvality veřejných staveb.

Posílíme význam brněnského Urban centra, které degradovalo na zapadlou výstavku. Prosadíme jeho transformaci na účelné a participativní centrum zaměřené na občany. Názor občanů musí být znám před formulací zadání veřejné soutěže, nikoli až po vypracování projektu. Zároveň jeho prostřednictvím by bylo možné informovat veřejnost i investory o zdařilých a vzorových realizacích z oblasti soudobé architektury i památkové péče.

Zelení považují za důležitou výstavbu Janáčkova kulturního centra, a to ve spolupráci s dalšími partnery z veřejné sféry, včetně Nadace Leoše Janáčka. Budeme usilovat o vybudování kvalitního, reprezentativního a moderního koncertního sálu odpovídajícího možnostem a preferencím města Brna. Podporujeme i postupnou rekonstrukci Janáčkova divadla.

Využijeme příležitostí, které nabízí Brněnské výstaviště. Veletrhy již nikdy nebudou možné v podobě, v jaké se konaly v minulém století. Je třeba hledat nové využití unikátního a cenného areálu. Výstaviště by se mělo více otevřít Brňanům i návštěvníkům města. Mohla by zde vzniknout stálá tržice jihomoravských regionálních zemědělských produktů, ale také častější využití pro kulturní, společenské, sportovní i podnikatelské aktivity.

7. Podpora sportu a volnočasových aktivit mládeže i seniorů

Rozvoj a podpora sportovních a volnočasových aktivit dětí a mládeže formou zájmových kroužků, sportovních oddílů, center volnočasových aktivit a další mimoškolní práce s dětmi je prioritou zelených.

Brno však patří na věkové škále obyvatel k „nejstarším“ městům v ČR. Budeme proto cíleně podporovat také činnost organizací, které nabízejí aktivní a smysluplné trávení volného času seniorům. Pro podporu takto zaměřených projektů zřídíme samostatný dotační program.

V oblasti podpory sportu jsou podle nás hlavním úkolem města investice a řádná údržba veřejně přístupných sportovišť – stadionů, sportovních hal, bazénů apod. Velký důraz však budeme klást také na investice do menších hřišť či pláček pro rekreační sport. V souvislosti s budováním odsazených protipovodňových valů budeme prosazovat vznik parků s vybavením pro volnočasové aktivity především v prostoru podél řek Svatky a Svitavy. Mnoho sportovišť, zvláštěpak těch u základních škol, bylo v uplynulém období postaveno či nově opraveno z evropských dotací. Budeme dbát na to, aby tato sportoviště byla otevřená a využívaná veřejností po celý den. Přispějeme školám na to, aby se na sportovištích měl dětem kdo věnovat. Povedeme jednání s jihomoravským krajem, aby využívání sportovišť u škol v odpoledních a večerních hodinách umožnil i ve svých školách.

Zasadíme se o bezbariérovost brněnských sportovišť, například plaveckých bazénů.

Na oblíbených běžeckých trasách ve městě Brně vybudujeme běžecké trasy s vhodným povrchem a značením vzdálenosti.

Nastavíme grantový systém podpory pro sportovní oddíly tak, aby dával oddílům jasnou představu dlouhodobějšího financování. Nebudeme podporovat sporty, které ničí krajinu a poškozují životní prostředí (například motorismus).

Chceme zachovat přírodovědnou stanici Kamenačky, které hrozí zánik. Po dohodě s jihomoravským krajem stanici převedeme pod některou z příspěvkových organizací zřizovaných městem.

8. Dostupné sociální i zdravotní služby

Lepší péče pro seniory

Zelení budou vždy dbát na to, aby služby a péče poskytované seniorům měly za cíl především udržet je co nejdéle aktivní ve společnosti, nikoli je vyčleňovat. Zasadíme se o vytváření míst např. v organizacích zřizovaných městem, kde budou senioři moci působit formou dobrovolnické výpomoci.

Nabídku poskytovaných sociálních služeb budeme ve spolupráci s neziskovými organizacemi rozšiřovat tak, aby služby byly seniorům dostupné a byly jim poskytovány přímo v jejich domácnostech. Budeme podporovat zvýšení příspěvků z rozpočtu města pro organizace zajišťující tyto služby.

Pro seniory, kteří se bez výrazné asistence již neobejdou, bude město vytvářet místa v domovech s pečovatelskou službou. Budeme dbát na to, aby tyto domy byly stavěny na místech, která jsou snadno dostupná a v kontaktu s životem v městských částech.

Budeme pamatovat také na potřeby seniorů a lidí s omezenými možnostmi pohybu v případě městských investic. Při výstavbě a rekonstrukcích městských budov či veřejných prostranství budeme požadovat jejich bezbariérovost. Budeme prosazovat rychlejší zvyšování počtu nízkopodlažních vozů MHD.

Podpoříme aktivní zapojování seniorů do společenského života i zachování jejich sociálních jistot také tím, že budeme postupně rozšiřovat systém slev například na kulturní či společenské akce, zachováme možnost cestovat zdarma v MHD seniorům nad 70 let, budeme rozšiřovat bezplatný přístup k internetu, včetně asistence při jeho ovládání. Zřídíme samostatný dotační program na podporu volnočasových programů pro seniory.

Pomoc hendikepovaným

Zelení dlouhodobě podporují rozvoj služeb pro spoluobčany s tělesným či mentálním postižením. Budeme i nadále podporovat výstavbu bezbariérových bytů a chráněného bydlení, vznik pracovních příležitostí pro hendikepované. Také zajištění asistenční služby považujeme za samozřejmost.

Dobrá dostupnost zdravotní péče

Budeme prosazovat spolupráci města, kraje a státu na zajištění funkční sítě zdravotnických zařízení tak, aby měl každý občan města Brna dobrý přístup ke kvalitní zdravotní péči. Budeme dbát na to, aby maximum služeb mohlo být vždy poskytnuto v rámci jednoho

zdravotnického zařízení tak, aby občané byli co nejméně zatěžováni přejížděním z jednoho zařízení na druhé. Podpoříme proto zachování Centra dětských odborných zdravotnických služeb v rámci jednoho zařízení poskytujícího komplexní péči pro děti a mládež.

Podpoříme investice do oprav a modernizace zdravotnických zařízení – např. polikliniky Zahradníkova, Úrazové nemocnice ad. Podporujeme vznik vědecko-výzkumných center v medicínských oborech, jako je např. ICRC, které přispějí ke zkvalitnění zdravotní péče poskytované na území města Brna.

9. Brno tolerantní, otevřené a sociálně citlivé

Spolupráce napříč národnostmi i vyznáními

Chceme v Brně vytvářet dobré prostředí pro soužití lidí různých národností a kultur. Proto jsme se také výrazně zasadili o zřízení Domu národnostních menšin v Brně. Podporujeme také férové vyrovnání se se složitou minulostí, kdy z Brna byli v různých dobách a za různých okolností násilně vyhnáni Židé, Romové či následně Němci. Chceme vytvářet otevřenou společnost, která podobné národnostně motivované násilí nikdy nedopustí.

Nebudeme klást překážky snahám o zajištění důstojných podmínek k naplňování náboženských potřeb našich spoluobčanů, a to i jiného než křesťanského vyznání, pokud se tak bude dít v atmosféře mezináboženské tolerance a nenásilí.

Podpora otevřenosti a tolerance

Zelení budou v Brně vždy podporovat atmosféru tolerance a respektu mezi lidmi různých národností, kultur, náboženství či sexuální orientace. Budeme vždy prosazovat, aby projekty osvěty v oblasti tolerance, respektu a lidských práv byly finančně podporovány z městského rozpočtu.

Pomoc lidem v nouzi

Budeme pracovat na zefektivnění pomoci lidem v těžkých životních situacích, ať už ve formě poradenství, včetně bezplatného právního, asistenční služby, nebo ve formě nabídky azylového bydlení.

Zelení iniciovali vznik Pracovní skupiny pro integraci, jejímž cílem je koordinovat postup úřadů a aktivity neziskových organizací v oblasti řešení problémů vyvolaných extrémní chudobou. Budeme podporovat další pokračování práce této skupiny a zasadíme se o to, aby na její podněty samospráva města aktivně reagovala. Záběr skupiny by se měl rozšířit také na řešení problémů lidí bez přístřeší.

Proti neplatičství je třeba postupovat rázně, nikoli však způsobem, který je pro tyto rodiny likvidační jako je využívání služeb soukromých exekutorů. Základem je důsledná průběžná kontrola placení nájemného a včasné řešení problémů v době, kdy je dluh nízký a reálně splatitelný.

Zelení vždy dávají přednost prevenci před represí. To platí i pro oblast kriminality mládeže a zneužívání drog. Podpoříme programy terénní práce s nejvíce ohroženými skupinami mládeže (streetwork) i činnost nízkoprahových center. Budeme i nadále podporovat projekty neziskových organizací v této oblasti.

Integrace Romů

Budeme podporovat především taková opatření, která vytváří podmínky pro to, aby Romové řešili problémy vlastními silami. Budeme podporovat růst romské vzdělanosti. To začíná už zajištěním předškolního vzdělávání a následnou podporou kvalitního, inkluzivního vzdělávání romských dětí na základních školách (zabránění vzniku segregovaných tříd, nebo neodůvodněného přesouvání romských dětí do speciálních škol). Je důležité, aby Romové měli vyšší šance následně uspět v kvalitním středním odborném a dalším vzdělání a posléze na trhu práce.

Chceme zachovat dostatečnou síť poradenských a preventivních služeb (terénní programy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny, odborné sociální poradenství ad.), vyčleníme proto v rozpočtu města prostředky na spolufinancování těchto programů.

Budeme motivovat zaměstnavatele k vytváření pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané, a to i formou podpory značky Ethnic Friendly zaměstnavatel, např. u veřejných zakázek v sociálně vyloučených lokalitách zavádění procentuální podmínky zaměstnávání místních obyvatel či bonifikace těch, kteří mají značku Ethnic Friendly zaměstnavatel. Budeme podporovat vznik sociálních podniků

Budeme se soustředit také na pokračování projektů prevence ztráty bydlení. Včasná spolupráce správce bytového fondu a sociálních služeb je v tomto případě základem úspěchu. Také pravidla poskytování obecního nájemního bydlení musí být nastavena tak, aby preferovala sociální kritéria před čistě ekonomickými. Zasadíme se o rozjezd projektu dostupného sociálního bydlení.

Budeme podporovat aktivity, kterými se Romové hlásí ke své kultuře, tradicím, Romství – festivaly, veřejná vystoupení tanečních a hudebních souborů apod. Chudoba a sociální problémy nesmí být synonymem pro Romy. Aktivně budeme vystupovat proti všem projevům rasové a národnostní nenávisli a nesnášenlivosti.

Zasadíme se o pokračování projektů financovaných z evropských fondů, jejichž cílem je řešit problémy v lokalitách sociálního vyloučení (opravy domů a veřejných prostor, ale i podpora sociálních služeb, prevence). Naším cílem je postupně zmenšovat oblasti, ve kterých panuje kultura chudoby a společenského vyloučení. Projekty pro nové programovací období EU chceme vytvářet ve spolupráci se silnými a zkušenými neziskovými organizacemi sídlícími v Brně.

10. Dostupné bydlení

Nájemní bydlení v obecních bytech

Budeme podporovat rozvoj a modernizaci bytového fondu v obecním vlastnictví. Nájemní bydlení považujeme za jednu z důležitých forem zajišťování potřeby bydlení a obec má podle nás povinnost zajišťovat tuto službu ve veřejném zájmu, tedy především pro ty skupiny občanů, kteří ze sociálních či jiných důvodů nedosáhnou na hypotéky k zajištění bydlení v soukromém vlastnictví. Podpoříme proto program zajištění malometrážních sociálních bytů pro seniory, handicapované či občany v sociální tísní i výstavbu bytů startovacích určených především pro mladé rodiny. V oblasti výstavby nájemních bytů budeme prosazovat moderní, energeticky úsporné technologie stavění, tak aby náklady na vytápění bytů byly sociálně únosné.

Řádná údržba obecních bytových domů

Budeme důsledně trvat na tom, aby prostředky vybrané městskými částmi z nájemného v obecních bytech sloužily v první řadě k řádné údržbě, modernizaci a rozvoji městského bytového fondu. Současnou praxi některých městských částí, kdy peníze z nájmu jdou do jiných staveb zatímco bytové domy chátrají, považujeme za nepřijatelnou a budeme se jí snažit zabránit. Stejně tak se zasadíme o zvýšení dohledu nad účelností správy bytového fondu externími soukromými firmami, které si najímají některé městské části.

Podpoříme projekty komplexní modernizace bytového fondu, včetně důkladného zateplení budov, zasadíme se o zrušení limitu pro úvěry městských částí na investice do bydlení, úvěry se budou posuzovat jednotlivě podle schopnosti městské části úvěr splácet. Zasadíme se o rychlé dokončení privatizace těch obecních domů, o jejichž koupi nájemníci již požádali, a to za stejných podmínek, za kterých jim byly nabídnuty. Nepodpoříme privatizaci bytů tam, kde se na ní neshodne výrazná většina nájemníků, nepodpoříme privatizaci bytových domů jednou fyzickou osobou nebo obchodní firmou. Nepodpoříme další výrazné snižování počtu bytů v obecním vlastnictví.

Férová pravidla pro přidělování bytů

Budeme i nadále trvat na tom, aby samosprávy městských částí měly stanovená férová transparentní pravidla pro přidělování obecních bytů a průběžnou aktivní kontrolou placení nájemného bránily vzniku a narůstání problémů spojených s dluhy na nájemném.

Součástí dobrého bydlení je i nezbytné zázemí v okolí bytových domů. Zelení budou prosazovat modernizace a výstavbu nových hřišť a veřejně přístupných sportovišť na sídlištích, zklidňování dopravy v okolí obytných zón a vytváření parků a rekreační zeleně pro každodenní procházky či aktivní odpočinek.

11. Bezpečnost a pořádek, přísná regulace hazardu

Práce Městské policie musí mít komunitní charakter

Základem úspěšnosti práce Městské policie je důvěra místních občanů. Za prioritu proto považujeme pravidelné vzdělávání a zvyšování kvalifikovanosti strážníků, zajištění jejich korektního a profesionálního vystupování a zaměření jejich práce na vytváření dobré vazby ke konkrétnímu území a místním občanům.

Za naprosto neslučitelné s prací strážníka i civilního zaměstnance Městské policie považujeme přátelské kontakty se členy neonacistických organizací či jakékoliv vyjadřování sympatií myšlenkám rasové, náboženské či jinak motivované nesnášenlivosti.

Základem práce městských strážníků musí být občůzková služba spojená s osobní zodpovědností za vymezené území. Tento typ činnosti posiluje komunitní povahu policejní práce a zvyšuje důvěru občanů. Zároveň umožňuje účinný dohled nad udržováním pořádku a čistoty na veřejných prostranstvích a dodržování městských vyhlášek. Zasadíme se o to, aby jedou z povinností strážníků byl právě dohled nad pořádkem ve vymezeném území a oznámení zjištěných závad na místo odpovědné za nápravu.

Přísná regulace hazardu

Závislost na hraní na výherních hracích přístrojích, tzv. gambling, je jednou z nejnebezpečnějších moderních závislostí. Její důsledky jsou katastrofální jak pro nejbližší příbuzné, tak pro společnost. Závislý si totiž potřebné finance obstarává na úkor potřeb rodiny, nebo kriminálním způsobem na úkor svého zaměstnavatele či jiných spoluobčanů. Boj s hazardem je proto zároveň prevencí kriminality, včetně té pouliční.

Za nejdůležitější v boji proti negativním důsledkům závislosti na hazardu považujeme omezení dostupnosti heren a jiných zařízení, kde jsou hazardní přístroje provozovány. Jedním z hlavních opatření je proto postupné omezování míst, kde je možné herny provozovat (zvyšování počtu městských částí s plošným zákazem). Dalšími opatřeními jsou pak zákaz reklamy a propagace hazardního hraní, časové omezení provozu a registrace hráčů podle švédského vzoru. Hrát na hazardních přístrojích by nemělo být umožněno například těm, kteří dluží na nájemném, jsou závislí na sociálních dávkách nebo byli v minulosti trestáni za pouliční či jiné krádeže.

Zelení budou i nadále usilovat o posilování pravomocí obcí v oblasti regulace hazardu na svém území.

12. Důvěryhodná samospráva, dobré hospodaření města

Radnice otevřená občanům

Za součást kvality života považujeme také dobrou veřejnou správu – otevřenou, důvěryhodnou a naslouchající.

Budeme prosazovat, aby standardy v poskytování informací veřejnosti o činnosti zastupitelstva, které jsme pomáhali v Brně v minulosti nastavit (zveřejňování projednávaných materiálů na internetu, on-line přenos ze zasedání, zveřejňování hlasování jednotlivých zastupitelů, možnost občanů vystoupit na zasedání s jakýmkoliv podnětem) byly nadále zvyšovány.

Na internetu by měl být veřejnosti snadno přístupný záznam z jednání zastupitelstva, včetně jeho doslovného přepisu. Budeme prosazovat automatické zveřejňování všech veřejných zakázek a smluv, které město uzavírá. Na internetu musí být také rozklikávací rozpočet, který umožní lidem sledovat, jak a za co město utrácí. Snadno dostupné na internetu musí být i aktuální informace o městských stavbách (jejich účel, cena i časové ohraničení), ale také o všech aktuálních stavenišťích, které omezují pohyb ve městě.

Budeme prosazovat zaznamenávání jmenovitého hlasování při jednáních Rady města Brna.

Městský zpravodaj Brněnský Metropolitan musí být moderním demokratickým periodikem. Budeme trvat na tom, aby v něm všechny politické strany zastoupené v zastupitelstvu města pravidelně dostávali stejně velký prostor pro své neredigované příspěvky. Uveřejňování musí být jak pochvalné, tak i kritické názory občanů.

Budeme podporovat a rozšiřovat možnosti internetové komunikace občanů s magistrátním úřadem i celkovou elektronizaci veřejné správy.

Veřejné zakázky transparentně

Budeme prosazovat přehledné zveřejňování všech informací o veřejných zakázkách na internetu - nejen informace o vyhlášených výběrových řízeních a jejich výsledku, ale také informace o majetkové struktuře firem, se kterými město uzavírá smlouvy. Kontrolu nad výběrovými řízeními budeme chtít posílit účastí zástupců veřejnosti ve výběrových komisích. Budeme dbát na to, aby nastavení kritérií pro výběr vítězné nabídky bylo transparentní a pro město ekonomicky výhodné. Jedině otevřenost, transparentní mechanismy a co nejširší informovanost veřejnosti je účinnou obrannou proti korupci.

Efektivně proti korupci

Odhalení korupce velmi často ztroskotává na tom, že svědek nenajde dostatek odvahy upozornit na neetické jednání z obavy před odplatou nadřízených. Je proto důležité vytvořit na úřadě takové podmínky, aby svědek korupce měl i jinou možnost než jít za nadřízenými či rovnou na policii. Takovou institucí, v zahraničí osvědčenou, je protikorupční ombudsman, jehož úkolem je ve spolupráci s kontrolním oddělením úřadu obdržené podněty prošetřovat. Zelení proto budou prosazovat zřízení funkce nezávislého protikorupčního ombudsmana Magistrátu města Brna.

Veřejnost má právo účastnit se rozhodování

Budeme dbát na to, aby veřejná diskuse nad důležitými rozvojovými záměry byla vždy zahajována včas a v dostatečném rozsahu, tak aby připomínky občanů mohly být zohledněny při přípravě projektu. Budeme trvat na aktivním využívání veřejných besed, veřejných slyšení, prezentací záměrů projektů a občanských anket. V případě projektů s výrazným dopadem na celé město budeme prosazovat využití institutu místního referenda. Za nezbytné to považujeme především v otázce podoby modernizace železničního uzlu (polohy hlavního nádraží).

Budeme prosazovat větší zapojení občanů do rozhodování o rozpočtu města, otevřeme diskusi o participativním rozpočtování, tak jak jej aplikují třeba v Bratislavě, Portu a jiných evropských městech.

Snižování zadluženosti a neplýtvání veřejnými prostředky

Budeme nadále podporovat snižování zadluženosti města. Hledat úspory chceme především v provozních nákladech města. Moderní politikou v oblasti zateplování budov a energetického managementu lze každý rok ušetřit desítky milionů korun. Také investice je třeba plánovat s ohledem na provozní nároky v budoucnu. Šetřit lze však i jinde – například efektivnější správou bytů a nemovitostí v majetku města.

Město je zřizovatelem desítek příspěvkových organizací a akcionářem celé řady městských firem. Zasadíme se o zprůhlednění finančních toků z veřejného rozpočtu do těchto společností. Posílíme roli odborného managementu v řízení těchto firem. Volená samospráva se však nesmí vzdát zodpovědnosti a kontrolních funkcí v dohledu nad chodem a hospodařením městských firem. Budeme prosazovat vysoké standardy otevřenosti těchto firem v poskytování informací veřejnosti. Stejně tak se zasadíme o to, aby tyto společnosti zveřejňovaly informace o svých výběrových řízeních na internetu.

Energeticky efektivní město

Budeme prosazovat program snižování energetické náročnosti budov v majetku města, včetně těch ve správě příspěvkových organizací. Potenciál úspor totiž dosud nebyl plně využit. Budeme podporovat zateplování veřejných budov, podporu výstavby v pasivním standardu (s minimálními nároky na spotřebu tepla), zavedení energetického managementu v budovách úřadů, škol, nemocnic či divadel, zvyšování energetické efektivity v zásobování teplem. Také městské teplárny by měly začít pomáhat lidem se snižováním spotřeby tepla, jak je to běžné u evropských firem na trhu s energiemi.

Podpoříme nasměrování evropských fondů do projektů na podporu zateplování soukromých a družstevních bytových domů, podporu veřejné hromadné dopravy a městské cyklo dopravy. Inspiraci budeme čerpat z obdobných programů zvyšování energetické efektivity, kterými se řídí řada moderních evropských měst jako je třeba Stockholm či Vídeň.

Ve spolupráci s odborníky z brněnských univerzit vypracujeme analýzu možností využití lokálních obnovitelných zdrojů a ve vhodných případech pak podpoříme jejich umístění na veřejných budovách. Může jít o kotle na dřevěné peletky nebo střešní solární panely, které díky stále nižší ceně mohou podstatně snížit výdaje za energie.

Budeme pokračovat v projektech výměny veřejného osvětlení za energeticky úspornější technologie a využívání inteligentních systémů řízení intenzity nočního svícení. Ve vhodných případech budeme prosazovat využívání napájení pomocí solárních panelů, které ještě více srazí náklady města za nákup elektřiny.

Posílíme spolupráci Brna s partnerskými městy při výměně zkušeností v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a realizace programů energetické efektivity. Zejména zkušenosti Vídně, Stuttgartu nebo Lipska mohou velmi užitečné. Mezinárodní spolupráce je v projektech ochrany klimatu a zodpovědného přístupu k planetě velmi důležitá. Proto se zasadíme také o připojení města Brna k Úmluvě starostů a primátorů (Covenant of Mayors).

Práce a zkušeností neziskových organizací si vážíme

Za velmi důležitou považujeme spolupráci města s neziskovými organizacemi. Jsou totiž výrazem sebevědomé aktivity občanů, které je třeba si v dnešní době vážit a vytvářet pro ni odpovídající podmínky. Bez aktivní občanské společnosti bude kvalita demokracie upadat. Budeme proto podporovat všechny formy spolupráce města s neziskovým sektorem, od grantové podpory užitečných projektů, přes využívání odborného poradenství až po využívání nabídky kvalitních služeb. Budeme také prosazovat možnost účasti odborníků v komisích Rady města.

Budeme podporovat i ty občanské iniciativy, jejichž cílem je kontrola a kritika práce městské samosprávy. Poskytují totiž politikům na radnici důležitou zpětnou vazbu, a zvyšují tak kvalitu jejich práce.

Budeme podporovat místní spolky, sdružení i další iniciativy občanů, které pomáhají rozvíjet společenský i kulturní život v Brně i jednotlivých městských částech.